

Силабус курсу Управління фінансами в сфері соціального забезпечення

Ступінь вищої освіти – магістр
Галузь знань – 23 Соціальна робота
Спеціальність – 232 Соціальне забезпечення
Освітньо-професійна програма – «Соціальне забезпечення»

Рік навчання: I, Семестр: II

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП к.е.н., доцент Кулина Галина МIRONІВНА

Контактна інформація gkulyna@gmail.com, 0671021144

Опис дисципліни

Дисципліна “Управління фінансами в сфері соціального забезпечення” спрямована на формування у студентів теоретичних знань та вироблення практичних навичок з підготовки та реалізації прийняття ефективних фінансових рішень щодо формування й ефективного використання потенціалу установ і організацій сфери соціального забезпечення у контексті якісного соціального захисту та соціальної підтримки населення.

Головним завданням курсу є оволодіння фундаментальними питаннями теорії та практики управління фінансами сфери соціального забезпечення, набуття вмінь критично аналізувати ефективність їх організації з використанням сучасних методик менеджменту та виокремлювати невирішені проблеми з подальшим обґрунтуванням напрямів їх розв’язання; набуття навичок щодо оцінки соціальних ризиків та методики управління ними; структури державних органів управління сфери соціального забезпечення; організації системи соціального забезпечення та фінансового механізму соціальних виплат; специфіки управління доходами та видатками у сфері соціального забезпечення; світової практики управління фінансами в зазначеній галузі.

Структура курсу

Години (лек. / практ.)	Тема	Результати навчання	Завдання
3 / 1	1. Фінанси сфери соціального забезпечення як елемент фінансової системи держави	Знати термінологію з питань фінансів сфери соціального забезпечення, аналізувати основні принципи та завдання даної ланки як складової фінансової системи держави	Тести, питання
3 / 1	2. Соціальні ризики: концептуалізація та методологія оцінки	Вміти пояснювати сутність соціальних ризиків та на практиці застосовувати методику їх оцінки й управління ними	Тести, питання,
3 / 2	3. Система державних органів управління та їхні функції у сфері соціального	Розуміти структуру та функціональне призначення державних органів управління у сфері соціального забезпечення в Україні та вміти на практиці	Тести, питання

	забезпечення	застосувати знання щодо правових основ діяльності вказаних суб'єктів	
3 / 2	4. Державне регулювання фінансів у сфері соціального забезпечення	Розуміти структуру та функціональне призначення державних органів, що здійснюють державне регулювання фінансів у сфері соціального забезпечення, та уміти на практиці застосовувати знання і навички щодо їхніх прав та обов'язків	Тести, питання
4 / 2	5. Система соціального забезпечення в Україні та фінансовий механізм соціальних виплат	Розуміти сутність, необхідність та відмінності у системах соціального забезпечення населення в Україні та на практиці використовувати навички, що стосуються фінансового механізму соціальних виплат у державі	Тести, питання,
4 / 2	6. Інформаційне забезпечення та сучасні інформаційні технології управління фінансами в сфері соціального забезпечення	Здатність користуватися сучасним інформаційним забезпеченням, з яким працює менеджмент у сфері управління фінансами соціального забезпечення	Тести, питання,
4 / 2	7. Управління доходами у сфері соціального забезпечення	Знати теорію управління доходами у сфері соціального забезпечення та на практиці застосовувати набуті навички щодо прийняття ефективних управлінських рішень у даній галузі	Тести, питання, ситуаційні завдання
4 / 2	8. Управління видатками у сфері соціального забезпечення	Знати теорію управління видатками у сфері соціального забезпечення та на практиці застосовувати набуті навички щодо прийняття ефективних управлінських рішень у даній галузі	Тести, питання, ситуаційні завдання
2 / 1	9. Світовий досвід управління фінансами у сфері соціального забезпечення	Володіти теоретичними знаннями, що стосуються світового досвіду управління фінансами у сфері соціального забезпечення та на практиці застосовувати фахові навички щодо імплементації окремих аспектів зарубіжного досвіду у фінансову систему нашої країни	Тести, питання, ситуаційні завдання

Літературні джерела

1. Бражко О. В. Особливості формування державних підходів до розвитку системи соціального захисту населення в Україні. *Публічне управління і адміністрування в Україні*. 2022. № 27. С. 35-39. URL: <http://www.pagjournal.iei.od.ua/archives/2022/27-2022/6.pdf>.
2. Васютинська Л.А. Програмно-цільове управління національною економікою у контексті системного аналізу. *Причорноморські економічні студії*. 2020. Вип. 50-1. С. 48-52. URL: http://bses.in.ua/journals/2020/50_1_2020/10.pdf.
3. Волошин І. П. Гарантії захисту прав малозабезпечених громадян. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2019. № 3. С. 68-72.
4. Гнидюк І. В., Гайдей О. В. Бюджетне фінансування соціального забезпечення в Україні. *Науковий вісник ПУЕТ. Серія : Економічні науки*. 2019. № 4 (89). С. 67-72.
5. Гордієнко Л.А. Науково-методологічні підходи фінансування соціальних виплат малозахищеним верствам населення. *Modern Economics*. 2019. № 13 (2019). С. 65-70.
6. Дорош О., Сальникова Т.В. Бюджет держави як інструмент реалізації соціально-економічних програм. *Молодий вчений*. 2019. № 5 (69). С. 219-222.
7. Іванова А. Особливості забезпечення соціального захисту в умовах децентралізації

- бюджетних повноважень. *Світ фінансів*. 2021. № 1 (66). С. 38-47.
8. Кулина Г., Налукова Н. Інформатизація сфери соціального забезпечення як необхідна компонента формування цифрової економіки. *Світ фінансів*. 2020. № 1. С. 95-106.
  9. Лисяк Л., Качула С., Абдін А. Бюджетна політика у сфері видатків в координатах соціального розвитку. *Світ фінансів*. 2020. Вип. 4 (65). С. 39-55.
  10. Мальований М. І. Оцінка бюджетного фінансування соціального забезпечення в Україні. *Вісник соціально-економічних досліджень*. 2020. № 1 (72). С. 116-1350.
  11. Мелконян А. Г. Специфіка та особливості функціонування західних моделей публічного управління соціальним захистом. *Публічне управління і адміністрування в Україні*. 2020. Вип. 15. С. 11-15.
  12. Насібова О. Теоретичні аспекти фінансового забезпечення соціального захисту населення. *Економіка та держава*. 2019. № 8. С. 35-40.
  13. Насібова О. Фінансовий механізм соціального захисту як інструмент регулювання рівня життя населення. *Інвестиції: практика та досвід*. 2021. № 10. С. 48-54.
  14. Огляд інструментів підтримки фінансової стійкості в умовах воєнного стану в Україні (01-31.07.2022). URL: <https://niss.gov.ua/news/komentari-ekspertiv/ohlyad-instrumentiv-pidtrymky-finansovoyi-stiykosti-v-umovakh-voennoho-3>.
  15. Осіпова Л. В., Грицик Н. В. Фінансування соціального забезпечення в умовах децентралізації. *Приазовський економічний вісник*. 2019. Вип. 2 (13). С. 10-15.
  16. Петруха Н., Петруха С., Алексеєнко Н., Кушнерук О., Мазур А. Соціальні імперативи державних фінансів: воєнна адаптація та засади повоєнного відновлення. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2023. Том 3 (50). С. 358-371. URL: <https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/4031>.
  17. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії : Закон України від 05.10.2000 р. № 2017-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2017-14#Text>.
  18. Про соціальні послуги : Закон України від 17.01.2019 р. №2671-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19>.
  19. Про затвердження Положення про Державну соціальну службу України : Постанова КМУ від 22.05.2019 р. № 458. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/458-2019-%D0%BF>.
  20. Про схвалення Стратегії цифрової трансформації соціальної сфери : Розпорядження КМУ від 28 .10.2020 р. № 1353-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1353-2020-%D1%80#Text>.
  21. Проект Державного бюджету України на 2023 рік максимально зберігає видатки на соціальний захист та підтримку. URL: <https://www.rada.gov.ua/news/razom/228440.html>.
  22. Солопенко Т. Алгоритм визначення цілей у бюджетуванні. *Вісник КНТЕУ*. 2020. № 3. С. 91-104.
  23. Стефанків О., Данилишин В. До проблеми пошуку ефективних механізмів планування та здійснення соціальних видатків у реалізації соціальної політики держави. *Ефективна економіка*. 2019. № 7.
  24. У 2020 році Мінсоцполітики запровадить нову модель соціальних сервісів у регіонах URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/u-2020-roci-minsocpolitiki-zaprovadit-novu-model-socialnih-servisiv-v-regionah>.
  25. Alexander F. King. The Reality of State Disinvestment in Public Higher Education. URL: <https://www.insidehighered.com/views/2019/11/26/recent-studies-state-disinvestment-public-higher-education-are-misleading-opinion>.
  26. Clegg Stewart, Cunha Miguel Pina e (2019). *Management, Organizations and Contemporary Social Theory*. London, Routledge. 326 p.
  27. Endale K., Pick A., Woldehanna T. Financing social protection in Ethiopia : A long-term perspective. *OECD Development Policy Papers*. 2019. No. 15. OECD Publishing, Paris. URL: https://www.oecd-ilibrary.org/development/financing-social-protection-inethiopia_9ce809d8-en.
  28. Moore-wilk Meghan M. Impacts of the Erosion of State Funding for Public Higher Education: Longitudinal Case Studies of Four State Systems – California, Georgia, New York and Wisconsin. *CUNY ACADEMIC works*. 2019. № 5. URL: https://academicworks.cuny.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=4153&context=gc_etds.

29. State Financial Aid Programs. URL: <https://mhcc.maryland.gov/preparing/pages/financialaid/descriptions.aspx>.

30. Yurchuk I. Social services in the conditions of war. Modernization of science and its influence on global processes : collection of scientific papers «SCIENTIA» II International Scientific and Theoretical Conference, Bern, October 21, 2022. Bern, Swiss Confederation, 2022. P. 39-40. URL: <https://sel.vtei.edu.ua/repository/g.php?fname=28996.pdf>.

Політика оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Управління фінансами в сфері соціального забезпечення» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання: поточне опитування, тестування; презентації результатів виконаних завдань; оцінювання результатів модульної контрольної роботи; оцінювання комплексного практичного індивідуального завдання; оцінювання результатів самостійної роботи студентів; наукова дискусія; інші види індивідуальних і групових завдань; залік.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання усіх видів завдань студентами і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів проводиться в установленому порядку.

Політика щодо академічної доброчесності. Списування під час проведення контрольних заходів заборонені. Під час контрольного заходу студент може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Управління фінансами в сфері соціального забезпечення» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3
<i>30 %</i>	<i>40 %</i>	<i>30 %</i>
1. Робота на практичних заняттях (1-5 теми) по 5 балів за тему – макс. 25 балів. 2. Виконання завдань для самостійної роботи – макс. 20 балів. 3. Модульна контрольна робота – макс. 55 балів	1. Робота на практичних заняттях (теми 6-9) по 5 балів за тему – макс. 20 балів. 2. Виконання завдань для самостійної роботи – макс. 20 балів. 3. Модульна контрольна робота – макс. 60 балів.	1. Підготовка КПЗ – макс. 40 балів. 2. Захист КПЗ – макс. 40 балів. 3. Виконання завдань під час тренінгу – макс. 20 балів.

Критерії оцінювання роботи на практичному занятті

Здобувач вищої освіти на практичному занятті може отримати максимум 5 балів за шкалою:

5 балів ставиться за таких умов:

- студент активно працює протягом практичного заняття;
- глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань, дає повну, аргументовану, послідовну й обґрунтовану відповідь, що супроводжується правильними прикладами, на підтвердження власних думок, здійснює аналіз і формулює висновки, вільно послуговується термінологією у сфері фінансів соціального забезпечення;
- вирішує практичні та ситуаційні завдання.

4 бали ставиться за таких умов:

- студент доволі активно працює протягом практичного заняття;
- дає правильний, достатньо повний, обґрунтований виклад навчального матеріалу, але при додаткових контрольних запитаннях, які ставить викладач, не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки;
- вирішує практичні та ситуаційні завдання лише з певною допомогою викладача чи колег.

3 бали ставиться за таких умов:

- студент на занятті поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача;
- загалом виявляє знання основного навчального матеріалу, що розглядається, та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

2 бали ставиться за таких умов:

- допускає суттєві помилки або зовсім пропускає матеріал і частково виправляє ці помилки тільки після підказок викладача;
- студент виявляє незнання значної частини навчального матеріалу, нелогічно його викладає, у відповіді мають місце замінки і перерви, не може пояснити проблему, хоча і поверхнево її розуміє;
- викладає матеріал не достатньо зв'язно і без логічної послідовності.

1 бал ставиться за таких умов:

- студент фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) викладає початковий матеріал, припускаючись при цьому суттєвих неточностей і помилок, які не виправляє навіть при підказках викладача;
- виявляє нерозуміння змісту теоретичних питань та практичних завдань і, як наслідок цього – демонструє повну відсутність навичок як в аналізі явищ, так і в подальшому виконанні практичних завдань.

Шкала оцінювання студентів:

За шкалою ЗУНУ (сума балів за всі види навчальної діяльності в межах модуля)	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)

35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)